

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

МАКЕДОНСКИ
ЦЕНТАР ЗА
ГРАЃАНСКО
ОБРАЗОВАНИЕ

Проект за меѓуетничка интеграција во образованието

МЕСЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ

на Проектот на УСАИД за меѓуетничка интеграција во образованието

ноември 2016

I. СПРОВЕДЕНИ АКТИВНОСТИ

Компонента 1- Информирање на јавноста и заедниците

- **Јавни презентации од креативните работилници.** Училиштата кои учествуваа и беа дел од креативните работилници и форум театар методологијата јавно ги презентираа финалните продукти од креативните работилници. Се одржаа три јавни презентации во СУ „Моша Пијаде“, општина Тетово, СУ „Наум Наумовски Борче“, општина Крушево и во СУ „Коста Сусинов“, општина Радовиш, на кои присуствуваа преку 400 гости. Атмосферата од настаните може да ја видите на објавите на веб-страницата и на фејсбук страницата на ПМИО – *Интегратика*.
- **Форум театри.** Се одржаа три форум театри во СУ „Моша Пијаде“, општина Тетово, СУ „Наум Наумовски Борче“, општина Крушево и во СУ „Коста Сусинов“, општина Радовиш. На форум театрите присуствуваа преку 300 ученици, наставници, како и други гости од локалните заедници кои имаа можност активно да ги споделуваат своите ставови, да соработуваат и изнаоѓаат потенцијални решенија на поставената сцена, со цел постепено разбивање на предрасудите и стереотипите и зајакнување на меѓуетничката соработка.
- **Гостувања.** На утринската програма на МТВ гостуваа учесници на ПМИО дебатната академија, со цел да се споделат со јавноста позитивните искуства и практики во насока на меѓуетничка интеграција во рамки на академијата. Истотака, на утринската програма на ТВ Телма гостуваа наставниците-ментори и ученичка од СУ „Кочо Рацин“, општина Св. Николе кои беа вклучени во процесот на креативни работилници и форум театар. Дополнително, јавните презентации од креативните работилници и форум театрите беа покриени од национални и локални медиуми и од печатени медиуми.
- **Видеа.** Се подготви и објави видео за ПМИО дебатната академија на која учествуваа 120 учесници од различни средни училишта од Македонија. Во тек е снимање на видео кое го претставува успешното пријателство на две ученички од различна етничка припадност од ОУ „Лирија“, општина Тетово, кое е настанато како резултат на нивното учество во активностите кои се спроведуваа во рамките на ПМИО.
- **Подготовки за свечени настани на сечење лента.** Детално се планираа и подготвуваа претстојните свечени настани на сечење лента во училиштата, чија цел е да се обележи успешното завршување на реновирањето на училиштата. Се подготвија сценаријата за овие настани и сите останати активности кои училиштата ги спроведуваат во насока на унапредување на меѓуетничката интеграција, а кои ќе бидат презентирани на свечените настани пред гостите и локалните заедници.
- **Редовно информирање на институциите, општините и училиштата за активностите на ПМИО.** Дел од активностите опфатија и редовно ажурирање на информациите и објавување на новости и приказни за текот на активностите преку фејсбук страницата *Интегратика*, како и веб-страницата на проектот www.pmio.mk. Дополнително, активностите кои се одвиваа во рамките на училиштата (самостојни

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

МАКЕДОНСКИ
ЦЕНТАР ЗА
ГРАЃАНСКО
ОБРАЗОВАНИЕ

Проект за меѓуетничка интеграција во образованието

или во партнерства со другите училишта), во периодот имаа медиумска поддршка и покриеност. Се подготви и медиумскиот информатор и беше споделен со сите медиумски куќи низ земјата.

Компонента 2 – Градење на капацитетите на училишното раководство и наставниците

- **Административно и финансиско регулирање на процедурата за исплата на грантовите за родителска вклученост.** Се продолжи со обезбедување поддршка на училиштата кои беа дел од грант-програмата за родителско вклучување со изготвување на административни и финансиски документи за исплата на грантовите од реализираните активности за МИО.
- **Обука за студенти од педагошките факултети.** Група од 20 студенти од педагошките факултети во Р Македонија учествуваа на обука во Охрид со цел идните наставници да се сензибилизираат за работа на унапредување на меѓуетничката интеграција преку образовниот процес.
- **Учество во организирање и реализација на Работилницата за финализирање на процедурата за прибирање и обработка на податоци за активности за МИО.** На дводневната работилница, организирана со поддршка од ОБСЕ, а со учество на работната група за МИО при МОН се презентираа резултатите од електронското истражување за МИО во 2016 година. Истотака се резимираа и се договорија идните активности на работната група за МИО при МОН.
- **Состанок со СИТ координатори и директори на училиштата во Општина Тетово.** Организирано од членот на Комисијата за МИО при Општина Тетово (општина за продлабочена соработка за МИО) се одржа состанок со СИТ координатори и директори на училиштата во Општина Тетово на којшто ги споделија досегашните постигања во МИО, планирањата за идни МИО активности и добија насоки за натамошни постигања во МИО.
- **Работилница на тема „Стара чаршија: ризница на култури“.** Во Битола, беше организирана дводневна работилница на која учествуваше група од 30 ученици од различни етнички заедници (Роми, Албанци, Македонци), од две училишта од Скопје и две од Битола. Целта на работилницата беше преку заеднички истражувачки проект да учат да соработуваат и развиваат вредности за меѓуетничка интеграција.
- **Подготовка на работилница „Денови за меѓуетничка интеграција“.** Се подготви концепт за работилница на која ќе учествуваат претставници од сите училишта од шестте избрани општини (Бутел, Куманово, Брвеница, Гостивар, Кичево и Струмица) во кои се одржаа Денови за меѓуетничка интеграција. Целта на работилницата е да се направи рефлексција – размена на позитивните искуства од реализација на заедничките активности на завршните настани во сите шест општини и да се поттикнат активности за одржливост на истите.
- **Дистрибуција на Прирачникот „40 спортски активности и забавни игри за интегрирање на децата и младите“.** Се изврши дистрибуција на Прирачникот „40 спортски активности и забавни игри за интегрирање на децата и младите“ во сите основни училишта во Република Македонија.

Компонента 3 – Модел училишта

- **Приредба.** Во ОУ „Братство Единство“, општина Охрид беше одржана приредба по повод Денот на албанската азбука. Приредбата беше реализирана со мултикултурни и интегрирани точки со ученици од различни наставни јазици.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

МАКЕДОНСКИ
ЦЕНТАР ЗА
ГРАЃАНСКО
ОБРАЗОВАНИЕ

Проект за меѓуетничка интеграција во образованието

- **Прирачник за демократско учество.** Финалните подготовки за печатење на прирачникот за демократско учество на учениците во училиштето на сите наставни јазици се завршени. Прирачникот ќе се печати во текот на наредниот месец, а потоа ќе се дистрибуира до сите училишта во државата.
- **Демократска партиципација.** Во сите модел училишта е завршен процесот на избор на Претседателство на Училишна Заедница.

Компонента 4 – Стимул за училиштата

- **Технички прием.** Во едно училиште завршија активностите за реновирање кои беа обврска на ПМИО. Технички прием на завршените активности беше организиран во ССОУ „Моша Пијаде“, општина Тетово.
- **Менторски сесии.** По одржувањето на обуката за зајакнување на капацитетите на техничкиот персонал и секретарите за одржување на училиштата, беа организирани 15 менторски сесии во сите училишта реновирани во 2016 година. На овие менторски сесии стручни лица од областите на машинството и градежништвото им помагаа на секретарите и техничкиот персонал од училиштата подобро да се справат со проблемите поврзани со одржувањето на училиштата.
- **Договори за донација.** Подготвена е документација и потпишани се договори за донација со осум реновирани училишта.

Мониторинг и евалуација

- **Активности за мониторинг и евалуација.** Мониторинг на тековни активности на ПМИО.
- **Електронско истражување.** Презентација на резултатите од електронското истражување на работната група за МИО при МОН. Реализирање на работилница за анализа и интерпретација на податоци од електронско истражување за работната група за МИО при МОН.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

МАКЕДОНСКИ
ЦЕНТАР ЗА
ГРАЃАНСКО
ОБРАЗОВАНИЕ

Проект за меѓуетничка интеграција во образованието

II. ПРЕТСТОЈНИ АКТИВНОСТИ ЗА СЛЕДНИОТ МЕСЕЦ

Компонента 1 – Информирање на јавноста и заедниците

- Организирање и одржување на два свечени настани на сечење лента во две реновирани основни училишта во општина Крушево и општина Могила.
- Редовно ажурирање на информациите и објавување на новости и приказни за текот на активностите преку фејсбук страната Интеграфика и веб-страната на проектот www.pmio.mk.

Компонента 2 – Градење на капацитетите на училишното раководство и наставниците

- Продолжување со реализација на менторски средби со СИТ-ови со учество на училишта кои не учествуваа во минатиот циклус на менторски средби.
- Графичко уредување на Прирачникот за училишни одбори на албански јазик и објавување на Прирачникот на веб-страницата на ПМИО и МОН.
- Резултати од анализата на добиените податоци од евалуацијата на учесниците во активностите со родителско учество во МИО.
- Одржување на работилница за рефлексивност и одржливост со наставниците – реализатори во Деновите за МИО.
- Посета на заеднички ученички активности во училишта во трите општини за продлабочена соработка – Тетово, Радовиш и Штип.

Компонента 3 – Модел училишта

- Принтање на прирачникот за Демократска партиципација.
- Принтање и дистрибуција на сертификати за МИО активности.
- Одржување на училишни презентации за научени лекции и постигнати резултати во сите Модел училишта.

Компонента 4 – Стимул за училиштата

- Активностите за реновирање и технички прием на реновираниот училиштен објект во ОМУ „Лазо Мицев Рале“, општина Кавадарци по завршување на градежните активности.
- Подготовка на сертификати за учество на обуките за одржување на училишни објекти за членови на ТРУ и технички персонал од 63 реновирани училишта.

Мониторинг и евалуација

- Подготовка на финален извештај за Мониторинг и евалуација.
- Активности со работната група за МИО при МОН.